

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI			
BAKAN OLURU			
Tarihi	07.02.2020	Sayısı	34658
Değişiklik			
Tarihi		Sayısı	
29.06.2020		132882	
23.07.2020		27442	
06.02.2023		6572817	

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı,

GERİ KAZANIM KATILIM PAYINA İLİŞKİN YÖNETMELİĞİN UYGULANMASINA

DAİR USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM VE DAYANAK

Amaç: 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesi birinci fıkrasının (c) bendi gereği, Çevre Kanunu'nun Ek-1 sayılı listesindeki ürünlere ve bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin tanımlayıcı ve açıklayıcı hususların belirlenmesidir.

Kapsam: Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde yer alan "Yurt içinde piyasaya arz edilen bu ürünlerden. poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya süren/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edilir.." hükmüne esas ürünlerin tanımlanması ve Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin uygulamalarına ilişkin iş ve işlemlerin açıklanmasıdır. Dayanak: Bu usul ve esaslar, 10/12/2018 tarihli ve 30621 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan "2872 sayılı Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Çevre Kanunu'na eklenen Geri Kazanım Katılım Payı başlıklı Ek Madde 11'e dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARINA İLİŞKİN GENEL TANIM VE TANIMLAMALAR

Yurt içinde piyasaya arz edilen Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödeme yükümlülüğü bu ürünleri piyasaya arz edenlere (piyasaya sürenlere) ve/veya ithal edenlere (ithalatçılara) aittir. Yükümlülük oluşturan fiiller ile bu fiillerinden dolayı yükümlülük sahibi olan tarafların tanımlanmasında; Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan tanımlar ile aşağıda verilen açıklamalar ve örneklemeler üzerinden değerlendirme yapılır.

Çevre Görevlisi: Piyasaya süren/ithalatçı ve satış noktalarının gerçek / tüzel kişilikleri adına geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi ürün ve eşyaların tespitini, beyana esas miktarlarının

muhasebe sorumlusunca belirlenmesini; çevre mevzuatı kapsamındaki bildirimlerin, beyan ve beyannamelerin belirtilen formatta, zamanında ve eksiksiz olarak hazırlanarak ilgili idarelere sunulmasını sağlayan, kontrol eden, izleyen ve raporlayan Çevre Kanunu'nun Ek Madde 2' sinde belirtilen görevliler / çevre yönetim birimlerindeki görevlilerdir.

Sürekli bir çevre görevlisi istihdam eden veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti alan veya çevre yönetim birimi kurma zorunluluğu bulunan piyasaya süren işletmeler (ithalatçılar ve satış noktaları dahil) ile ödeyecekleri geri kazanım katılım payı miktarı (toplam beyan miktarının, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen beyan dönemini kapsadığı ay sayısına oranı) 50.000 Türk Lirasından fazla olan piyasaya süren işletmeler (ithalatçılar ve satış noktaları dahil), Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında yer alan tüm bildirim ve beyanların (iade ve mahsuplaşmaya esas işlemler dahil) muhasebe sorumlusu ve çevre görevlisi tarafından incelenip onaylanmasını sağlamakla yükümlüdürler. Bu durum piyasaya süren/ithalatçının yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Örnek 1: Çay ve kahve satışı yapan (Ş) gerçek/tüzel kişinin sürekli bir çevre görevlisi istihdam etme veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti alma veya çevre yönetim birimi kurma zorunluluğu bulunmamaktadır. (Ş) gerçek/tüzel kişinin 2020 yılı ilk altı ayı için beyan edip ödeyeceği tutar 300.000 Türk Lirasından fazla olarak belirlenmiştir. Bu durumda; (Ş) gerçek/tüzel kişinin muhasebe sorumlusu tarafından geri kazanım katılım payına ilişkin bilgi ve belgeler ve hesaplamalar için Çevre Görevlisi onayı alınması gerekmektedir. Aynı şekilde, (Ş) gerçek / tüzel kişinin 2021 yılı ilk üç ayı için beyan edip ödeyeceği tutarın 150.000 Türk Lirası veya daha az olarak belirlenmesi durumunda ise Çevre Görevlisi onayına gerek bulunmamaktadır.

Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Verilmesi: Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin piyasaya arzını gerçekleştiren piyasaya sürenler tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak beyanda bulunulmasını ifade etmektedir. Beyanname verme yükümlülüğü geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi ürünlerden tutar tahsil edilmeyecek piyasaya arz işlemleri için de geçerlidir.

İthalat: Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin başka ülkeler, serbest bölgeler veya ilgili mevzuat uyarınca bu bölgelere eşdeğer kabul edilen özel birimlerden sadece serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesinde millileştirilerek yurt içine alınmasını ifade etmektedir. Serbest dolaşıma giriş rejimi haricindeki diğer gümrük rejimleri (Dahilde İşleme Rejimi. vb.) kapsamında yapılan ithalat işlemleri geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi ithalat tanımını dışındadır. İthalat işlemlerinde, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihi ithalat işleminin gerçekleştiği tarih olarak esas alınır.

İthal Edenler (İthalatçı): Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden herhangi birini ithal ederek tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak yurtiçi piyasada yer almasını sağlayan gerçek ve/veya tüzel kişilerdir.

İthalatçılarca / ithalat yapanlarca/ithal edenlerce, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında yapılan ithalat fiilleri piyasa arz etme/piyasaya sürme fiilini oluşturmakta ve bu fiilleri nedeni ile de "**Piyasaya Süren**" olarak tanımlanmaktadır.

İthalat işlemini, herhangi bir kişi/işletme tarafından yetkilendirilmek sureti ile bu kişi / işletmeler adına gerçekleştiren ithalatçılar "tedarikçi" vasfına haiz olup yetkilendirmeyi yapan kişi /

işletmeler piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payı uygulaması sorumluluğuna sahiptirler. Yetkili İthalatçıların yetkileri dahilinde yaptıkları ithalat işlemlerine ilişkin beyan ve ödeme yükümlüğü bulunmamaktadır.

Muhasebe Sorumlusu: Makbuz, fatura, irsaliye vb. belgelerin kayıtlarından ve genel muhasebe ile ilgili işlemlerin mevzuata, muhasebe usul ve yönetmeliklerine uygun olarak yerine getirilmesinde piyasaya süren / ithalatçı ve satış noktalarının gerçek / tüzel kişilikleri adına organ veya temsilcilik görevini yapan veya bu görevi üstlenen kişilerdir.

Piyasaya süren / ithalatçılar, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında yapılacak olan tüm bildirim ve beyanlarını (iade ve mahsuplaşmaya esas işlemler dahil) görevlendirdikleri muhasebe sorumlularına ilgili belgeler (alış, satış, devir. bağış vb teslim belgeleri, bütçe raporları, vergi beyanları gibi) üzerinden incelemek ve doğruluğunu görevleri kapsamında onaylatmakla yükümlüdürler.

İhracat: Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde serbest dolaşımında bulunan bir ürün / eşya / malzemenin Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya ilgili mevzuat uyarınca bu bölgeye eşdeğer kabul edilen birimlere gönderilmesini ifade etmektedir. İhracat şartı ile bir başka gerçek / tüzel kişiye yapılan teslimler, bu ihracat işleminin gerçekleştiğinin belgelendiği hallerde ihracat kapsamında yer almaktadır. Ambalajlı ürünler ile Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan diğer ürünleri tedarik yolu ile temin eden piyasaya süren işletmelerce ihracatın belgelenmesi durumunda, ihracat tanımı üzerinden işlem tesis edilir. Bu durumda tedarikçi ve ihracatçılar için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmaz.

İade: Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan plastik poşetler haricindeki piyasaya arz edilen ürünler için cayma hakkının kullanılması, sözleşmeden dönülmesi, sözleşmenin feshi veya garanti ayıplı mal kapsamında geri alınması işlemini ifade etmektedir. Ürünlerin son kullanma/tüketim tarihi gerekçesi ile piyasaya sürenlerce piyasadan geri çekilerek muhasebe kayıtlarına işlenen ürünler için de iade tanımı kapsamında işlem yapılır. Piyasaya sürülen bir ürünün ilgili idarelerce piyasadan çektilmesi/toplatılması durumunda da iade tanımı kapsamında işlem tesis edilir.

Taşıma Ekipmanı: Herhangi bir ürün/eşya/malzeme taşımacılığında aynı amaçlı kullanımı sabit ve sürekli olan, piyasaya arz edilen ürün/eşya/malzeme ile birlikte piyasaya arz işlemine konu edilmeyen ekipmanları tariflemektedir. Taşımacılık amaçlı hizmet alımları kapsamında taşıyıcıya ait ekipmanlar da bu kapsamda değerlendirilir. Taşıma ekipmanları ambalaj tanımı dışında tutulmakla birlikte Bakanlıkça bu ekipmanların kayıt ve takip altına alınması yönelik ayrıca işlem tesis edilebilir.

Piyasaya Arz Etme (Piyasaya Sürme): Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler üzerindeki tasarruf hakkının bir alıcıya veya onun adına hareket edenlere devredilmesi fiilini ifade etmekte olup alıcı veya onun adına hareket edenlerce gösterilen yere veya kişilere tevdi edilmesi işlemleri de piyasaya arz fiili kapsamındadır. Satış ifadesi ve ithal etme ifadesi de dâhil olmak üzere piyasaya sürmek fiili piyasaya arz etmek tanımı ile eş anlamlıdır.

Piyasaya Süren: Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden herhangi birini tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak ilk defa piyasada yer alması faaliyetini gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişilerdir. Piyasaya

sürenin belirlenmesinde söz konusu ürünlerin ilk defa piyasada yer alması için yapılan piyasaya arz faaliyeti esas alınır. Piyasaya arz eden ile piyasaya süren tanımları aynı kişileri tariflemektedir.

Satış Noktası: Toptan ve / veya perakende olarak mal veya ürün satışını yapan mağaza, market ve benzeri satış yerlerini ifade etmektedir. Satış noktalarının, plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması kapsamındaki yükümlülükleri ile Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerini ayrı ayrı yerine getirmeleri gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARINA TABİ ÜRÜNLERE İLİŞKİN TANIMLAMALAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

AMBALAJLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Ambalajların Tanımlanması

Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ambalajların ve türlerinin belirlenmesinde Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik'te yer alan ambalaj tanımı esas alınmak sureti ile aşağıda belirlenen kriterler ve örneklemeler üzerinden değerlendirme yapılır.

Ambalajlar; içerisinde bulunan, taşınan, korunan, saklanan ve/veya satışa sunulan ürün/eşya/malzemelerin Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde olup olmamasına, bu ürün/eşya/malzemelerin tehlikeli veya tehlikesiz özellik gösterip göstermemesine bakılmaksızın geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi tutulur.

a.1 Ambalaj Tanımına Uyan Ürünler

Kriter 1

- Başka bir ürün / eşya / malzemenin ayrılmaz bir parçası değilse,
- Başka bir ürün / eşya / malzemenin kullanım ömrü boyunca o ürün / eşya / malzemeleri içinde bulundurmak, desteklemek veya korumak için kullanımı gerekli değilse,
- Başka bir ürün / eşya / malzeme ve bunların tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmiyorsa, ambalaj olarak kabul edilir.

Bu kriterlerin herhangi birisini sağlamayanlar asıl ürün/eşya/malzemenin orijinal parçası olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 2

Satış yerlerinde doldurulmak üzere tasarlanan ve bu şekilde kullanılan ürün / eşya / malzemeler ile satış yerlerinde satılan, doldurulan ya da doldurulması tasarlanan ve bu şekilde kullanılan tek kullanımlık ürün / eşya / malzemeler ambalaj olarak kabul edilir. Bu kriterleri sağlamayan veya tekrar aynı amaçla bağımsız kullanımı mümkün olanlar orijinal ürün / eşya / malzemeler olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.

Kriter 3

Ambalajın bileşenleri ve ambalajda bulunan destekleyici, yardımcı parçalar bütünlük oldukları ambalajın parçası kabul edilir.

Bir ürüne doğrudan asılan ya da takılan ve ambalaj görevi gören bu parçalar o ürünün ayrılmaz bir parçası olmayıp, ürün ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmedikçe ambalaj kabul edilir.

a.2 Üretildiği Malzemeye Göre Ambalajların Tanımlanması

a. 2.1 Plastik Ambalaj: Sadece plastik malzemeden yapılmış ambalajlar.

Örnek-1: Plastik kaplar, kutular

a.2.2 Cam Ambalaj: Sadece cam malzemeden yapılmış ambalajlar.

Örnek-1: Cam kavanozlar

a.2.3 Kâğıt-Karton Ambalaj: Sadece kâğıt-karton malzemeden yapılmış ambalajlar.

Örnek 1: Karton kutu ve koliler

a.2.4 Metal Ambalaj: Sadece metal malzemeden yapılmış ambalajlar.

Örnek-1: Teneke, metal ve alüminyum kutular

a.2.5 Ahşap Ambalaj: Sadece ahşap malzemeden yapılmış ambalajlar.

Örnek-1: Ahşap kasalar, ahşap paletler

a.2.6 Kompozit Ambalaj:

Farklı malzemelerin (kâğıt-plastik-metal-cam gibi) birlikte kullanılması ile yapılmış ve bu malzemelerin elle birbirinden ayrılmasının mümkün olmadığı ambalajlar

Bu ambalajlar içeriği itibariyle kullanılan malzemenin ağırlığına göre aşağıdaki şekilde isimlendirilir:

Kâğıt karton ağırlıklı kompozit ambalaj

Plastik ağırlıklı kompozit ambalaj

Metal ağırlıklı kompozit ambalaj

Cam ağırlıklı kompozit ambalaj

a.3 Kullanım Amacına Göre Ambalajları Tanımlanması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği uygulamaları kapsamında; birincil ambalaj / iç ambalaj / satış ambalajı, ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb. olarak yapılan tanımlamalara uyan bütün ürün / eşya / malzeme türleri ambalaj olarak kabul edilirler. Bu tür ambalajlara ilişkin açıklayıcı tanımlar aşağıda gösterilmektedir.

a.3.1 Birincil Ambalaj/İç Ambalaj/Satış Ambalajı:

Ürünlerin kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, ürünle doğrudan veya kısmen temas halinde olabilen ambalajlar ve bunların orijinal parçalarını (satış birimini tamamlamak için gereken diğer ambalaj bileşenlerini örneğin, kapak / mantar /tıpa, etiket, zımba teli gibi) ifade eder.

Kapak / mantar / tıpa, etiket, zımba teli gibi ambalaj bileşenleri ambalajla birlikte kullanılmamaları durumunda ambalaj olarak değerlendirilmezler.

Örnek-1: Bitkisel yağ şişeleri/bidonları/tenekeleri (kapakları ve etiketleri dahil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-2: Elektrikli ve elektronik eşyaların karton kutuları (birincil ambalaj için kullanılan etiket, ürünü destekleyici strafor/köpük, vb. parçalar dâhil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-3: Deterjan kapları (kapakları ve etiketleri dahil) birincil ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-4: Dondurma/şeker/çikolata ile bütünleşik ahşap/plastik gibi çubuklar ambalaj olarak değerlendirilmez.

Örnek-5: Et ve gıda ürünlerinin pişirilmesinde kullanılan metal/ahşap gibi çubuklar ambalaj olarak değerlendirilmez.

Örnek-6: Üretim makinalarının bir parçası olarak değerlendirilen, bu makinalarda kullanıma yönelik olarak tasarlanan ve endüstriyel amaçlı üretime konu olan hammaddenin (kâğıt, kumaş, iplik, metalik levhalar vb. malzemelerin) taşınması, korunması ve kullanıma alınmasını sağlayan rulolar, makaralar, masuralar, rolikler ve bobinler ambalaj olarak değerlendirilmemektedir.

Örnek-7: Alüminyum folyoların ve streç filmlerin ruloları, temizlik kâğıdı ruloları, ipliklerin makaraları gibi satış noktalarında ürünlerin satışa sunumu amacıyla kullanılan bobinler, makaralar, rulolar ve benzeri malzemeler ambalaj olarak değerlendirilir.

Örnek-8: Atıkların (kâğıt, plastik, elyaf, hurda vb. malzemeler) preslenip balyalanarak ve başka bir ambalajlama yapılmadan sadece bu şekilde atık işleme tesislerine iletimi esnasında kullanılan presleme metal tel ve şeritleri ambalaj olarak değerlendirilmezler ve geri kazanım katılım payı beyan ve ödeme işlemlerine konu edilmezler. Ambalajlanmış ürünlere yönelik ilave koruma/destek amaçlı takılan söz konusu tel ve şeritler ise; mevcut ambalajın parçası olarak ambalaj tanımı kapsamında değerlendirilir ve geri kazanım katılım payı beyan ve ödeme işlemlerine konu edilir.

a.3.2 İkincil Ambalaj / Grup Ambalaj:

Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı ifade eder.

Örnek-1: Birden fazla içecek ambalajını bir arada tutmak için içecek ambalajlarını sararak çevreleyen plastik film ile tutamaçlar ve tabanlıklar ikincil ambalajdır.

Örnek-2: Birden fazla ambalajlı ürünü bir arada bulduran karton kutular ikincil ambalajdır.

a.3.3 Üçüncül Ambalaj / Nakliye Ambalajı / Dış Ambalaj:

Belirli sayıda satış ambalajlarının veya grup ambalajlarının taşıma ve depolama işlemlerini kolaylaştırmak ve bu işlemler sırasında zarar görmesini önlemek amacıyla, karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımada kullanılan konteynerler hariç kullanılan ambalajı ifade eder.

Örnek-1: Satış yerlerine ambalajlı ürünlerin gönderilmesi esnasında kullanılan plastik veya ahşap paletler üçüncül ambalajdır.

Örnek-2: Karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımacılığında taşıma ekipmanı olarak sürekli ve tekrar aynı amaçlı kullanımları olan ve piyasaya arz edilen ürün / eşya / malzeme ile birlikte piyasaya arz işlemlerine konu edilmeyen ahşap, plastik, metal vb. malzemelerden imal edilmiş paletler, sepetler, konteynerler, kasalar ve benzerleri bu tanım dışındadır.

Örnek-3: Karayolu, demiryolu, deniz yolu ve havayolu taşımacılığında ürün/eşya/malzeme ile birlikte piyasaya arz işlemlerine konu edilen (iade alınmak şartı ile belirli bir teminat karşılığında verilenler dahil) ahşap, plastik, metal vb. malzemelerden imal edilmiş paletler, sepetler, konteynerler, kasalar ve benzerleri nakliye ambalajıdır.

a.3.4 İçecek Ambalajı:

İçeceklerin nihai kullanıcı veya tüketicilere ulaştırılmasında en küçük satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan, içeceklerle doğrudan veya kısmen temas halinde olan, orijinal parçaları dâhil ambalajları ifade eder.

İçecek ambalajlarından birincil (satış) ambalaj tanımına uyan ambalajların etiket, kapak ve mantar gibi orijinal eşya/parça olarak tanımlanan kısımları birincil ambalaj tanımı içinde bütün olarak değerlendirilir.

Örnek: İçeceklerin şişeleri, kutuları (kapak / mantar / tıpa ve etiketleri şişe veya kutuya dâhil) içecek ambalajıdır.

b) Ambalajlar İçin Geri Kazanım Katılım Payı Yükümlülükleri

(1) Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ambalajlara ilişkin geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödeme yükümlülüğü; plastik poşetler için satış noktalarının, diğer ambalajlar için ise piyasaya süren ve/veya ithalatçılarıdır.

(2) Ambalajlar için piyasaya sürülme işlemi bu ambalajların herhangi bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzında kullanılması durumunda oluşur.

(3) Ambalaj üreticileri tarafından üretilerek veya ithal edilerek bu ambalajları kullanacaklara yapılan boş ambalaj arzları ambalaj piyasaya sürme tanımı dışındadır.

(4) Yükümlülüğü bulunan tarafların tanımlanmasında; Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan piyasaya süren, ithalatçı, tedarikçi ve satış noktaları tanımı esas alınmak sureti ile bu usul ve esasta verilen açıklama ve örneklemeler üzerinden değerlendirme yapılır.

(5) İçecek tanımına uyan ürünlerin ambalajlarından alınacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; içecek ambalajı tanımına uyan ambalajlar kapak/mantar/tıpa, etiket gibi bileşenleriyle birlikte bir bütün olarak değerlendirilerek, Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde belirtildiği üzere adet üzerinden hesaplanır.

(6) İçecek ambalajı dışındaki diğer ambalajlardan (birincil ambalaj / iç ambalaj / satış ambalajı, ikincil ambalaj / grup ambalajı, üçüncül ambalaj / nakliye ambalajı / dış ambalaj vb.) alınacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; bu ambalaj ve ambalaja bütünleşik halde bulunan kapak, etiket gibi bileşenleri malzeme cinsine göre (plastik, metal, kağıt ve benzeri) ayrı ayrı Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesi üzerinden değerlendirilerek hesaplanır.

7) Yeniden kullanılabilir ambalajlarla tüketici ve/veya kullanıcılara iletilen eşya ve / veya malzemelerin tüketimleri / kullanımları sonrasında oluşan ambalajların yeniden / tekrar

kullanımlarının sağlanması amacıyla iade alınmasına yönelik olarak Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito yönetim sisteminin kurularak Bakanlıktan onay alınması durumunda; depozito uygulaması dâhilinde geri toplanmak üzere piyasaya arz edilen ambalajlar için geri kazanım katılım payı beyanı verilir ancak geri kazanım katılım payı ödenmez. Depozito uygulaması dâhilinde piyasaya sürülen ancak geri toplanamayan miktarlar için ise geri kazanım katılım payı ödenir. Depozito uygulamalarına yönelik işlemler Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

Ek: Bakan Oluru (06.08.2023 – 6572817) (8) Türkiye Çevre Ajansı (TÜÇA) tarafından depozito yönetim sistemine dâhil edilmesi zorunlu tutulan ve TÜÇA' dan alınan onay ile piyasaya arz edilen ürünlerin birincil ambalajları için geri kazanım katılım payı beyanı verilir ancak geri kazanım katılım payı ödenmez. Söz konusu ürünlerin birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajlar için geri kazanım katılım payı beyanı verilerek ödenir. Zorunlu depozito uygulamalarına yönelik idari, mali ve teknik hususlar TÜÇA tarafından belirlenen usul ve esaslar ile düzenlenir. TÜÇA tarafından zorunlu depozito uygulaması kapsamına alınan ambalajlı ürünlerin piyasaya arzı sadece TÜÇA' nın onayı ve TÜÇA tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda gerçekleştirilebilir.

b.1 Ambalaj Piyasaya Sürenler:

Herhangi bir ürün / eşya / malzemenin ambalajlı olarak tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada ilk defa yer alması faaliyetini gerçekleştiren gerçek ve/veya tüzel kişilerdir.

Ambalaj üreticileri, ürettikleri ambalajların (ürün içermeyen/boş ambalajlar) piyasaya arzında bunların satışı, taşınması, saklanması vb. için kullandıkları ambalajlar için piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Piyasaya sürenin belirlenmesinde söz konusu ürünlerin ilk defa piyasada yer alması (bedelli veya bedelsiz) için yapılan teslim faaliyeti (gerçek/tüzel kişiler arasındaki değişimi) esas alınır.

Piyasaya süren olarak tanımlanan gerçek ve/veya tüzel kişiler ambalajlar için belirlenen geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu tutulurlar.

İhtiyaç sahiplerine iletilmek üzere kâr amacı gütmeyen hayır veya insanî yardım kurum/kuruluşlarca dağıtılan ambalajlı ürünler için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmaz.

Örnek-1: İçme suyu dolumu faaliyetinde bulunan (A) gerçek/tüzel kişisi, dolum faaliyeti sonucunda kendi adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz etmiş olduğu suyun ambalajları için piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 2: Salça üretimi faaliyetinde bulunan (B) gerçek/tüzel kişisi, (C) gerçek / tüzel kişisi adına üretimi gerçekleştirmekte ve ambalajlı salçalar (C) gerçek/tüzel kişisinin adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda piyasaya arz edilen salçanın ambalajı için (C) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (B) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde tedarikçi (B) gerçek / tüzel kişisinin piyasaya süren (C) gerçek/tüzel

kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (C) piyasaya süreni sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 3: İçecek üretimi faaliyetinde bulunan (X) gerçek/tüzel kişisi ürünlerini (Y) gerçek/tüzel kişisi adına üretmekte ve ürünlerin ambalajlarında her iki firmanın da adı ve / veya ticari markasını bulundurmaktadır. Ürünlerin tüketicilerin kullanımını için piyasaya arzı (Y) gerçek/tüzel kişisi tarafından gerçekleştirilmekte olup, (X) ve (Y) gerçek / tüzel kişileri arasında yapılacak herhangi bir sözleşmede aksi bir durum belirtilmediği sürece; piyasaya arz edilen içeceğin ambalajı için (Y) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (X) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde (X) gerçek / tüzel kişinin (Y) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım. payından (Y) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 4: Şampuan üretimi faaliyetinde bulunan (D) gerçek / tüzel kişisi kendi adı ve/veya ticari markasıyla ambalajlı şampuanları toptancı olan (E) gerçek / tüzel kişisine satmıştır. Toptancı (E) gerçek / tüzel kişisi tarafından ambalajlı şampuanlar (F) satış noktasına, (F) satış noktası tarafından ise müşterilere / tüketicilere satılmıştır. Bu faaliyet çerçevesinde şampuan ambalajlarının (E) toptancısına satışı (arız) esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından piyasaya süren olarak (D) gerçek/tüzel kişi sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 5: Peynir üreticisi (G) gerçek / tüzel kişisi (H) satış noktası adına fason olarak peynir üretmekte ve peyniri ambalajlı olarak (H) satış noktasının adı ve / veya ticari markası ile (H) satış noktasına satmakta, (H) satış noktası da bu peyniri müşterilere / tüketicilere satmaktadır. Bu faaliyet çerçevesinde (H) satış noktası piyasaya süren olup, üretici (G) gerçek/tüzel kişinin (H) satış noktasına satışı (arız) işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından da (H) satış noktası sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek-6: Peynir üreticisi (G) gerçek/tüzel kişisi kâr amacı gütmeyen hayır veya insanî yardım kurum/kuruluşlarına ihtiyaç sahiplerine iletilmek şartıyla ambalajlı peynirleri göndermektedir. Hayır veya insanî yardım kurum/kuruluşları tarafından (G) gerçek/tüzel kişisinden gelen ambalajlı peynirler olduğu gibi veya tekrar ambalajlanmak suretiyle ihtiyaç sahiplerine dağıtılmaktadır. Bu süreçte (G) gerçek / tüzel kişisi ile kâr amacı gütmeyen hayır veya insanî yardım kurum/kuruluşlarının bu ambalajlara yönelik geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmamaktadır.

b.2 Ambalajlı Ürün İthal Edenler:

Herhangi bir ürün / eşya / malzemenin ambalajlı olarak ithal edilerek tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak yurtiçi piyasada yer almasını sağlayan gerçek ve/veya tüzel kişilerdir. Ambalajlı ürünleri ithal edenler de ambalaj piyasaya süren olarak tanımlanır ve ithal edilen ürün / eşya / malzemenin ambalajları için geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu tutulurlar. Türkiye dışındaki üretici tarafından ülkemizde yetkilendirilen temsilci ve/veya ithalatçılar piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur.

Örnek 1: Yurt dışından (M) markalı parfüm ithal eden (P) gerçek/tüzel kişisi (parfüm üreticisi olmasa dahi) ithal etmiş olduğu (M) markalı parfümün ambalajları için piyasaya sürendir ve geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur. Geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödemeler ithalatın gerçekleştiği işlem tarihi üzerinden yapılır. İthalat sonrası yurtiçinde yapılan devir ve satışlar geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmaz.

Örnek 2: Yurt dışından kendi kullanımı için hammadde ithal eden sanayi işletmesi (1) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu hammaddenin ambalajları için piyasaya süren olup ithalatın gerçekleşme tarihi itibarıyla bu ambalajlara yönelik geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek 3: Yurtdışından 10.000 adet 1 litrelik cam ambalajlı içecek ithal eden (X) gerçek/tüzel kişisi, bu ambalajlı içeceklerin 7.000 adetini yurtiçinde piyasaya süren olarak faaliyet gösteren (Y) gerçek / tüzel kişisi adına / namına ithalat yetkilisi / temsilcisi sıfatı ile ithal etmiş, 3.000 adetini ise kendi nam ve hesabına ithal etmiştir. Bu durumda; (X) gerçek / tüzel kişisi tarafından (Y) gerçek / tüzel kişisi adına ithal edilen 7.000 adet içecek ambalajından ve diğer türdeki ambalajlarından (kutu, koli, kasa ve benzeri) oluşan geri kazanım katılım payı yükümlülüğünden (Y) gerçek / tüzel kişisi sorumlu olup (X) gerçek / tüzel kişisi sadece kendi adına ithal ettiği 3.000 adet içeceğin içecek ambalajından ve diğer ambalajlarından (kutu, koli, kasa ve benzeri) oluşan geri kazanım katılım payından yükümlüdür.

b.3 Ambalaj Tedarikçisi:

(1) Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile ambalajlı ürün piyasaya sürenler adına ambalajlı ürünü fason olarak üreten veya ürünleri piyasaya sürülenler adına ambalajlayanlardır/ dolumunu yapanlardır.

(2) Ambalaj Tedarik Faaliyeti, Ambalaj piyasaya sürenler adına/hesabına, ambalajlı ürün/eşya/malzemenin ambalajına piyasaya sürenin adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle piyasaya sürenlere temin/teslim etme faaliyetidir.

(3) Ambalaj tedarikçileri, tedarik ettikleri ambalajlar için geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi değildirler. Ambalajlı ürün tedarikçileri tarafından piyasaya sürenler adına fason olarak üretilen ambalajlı ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzı piyasaya sürenler tarafından yapıldığından ambalajlı ürün tedarikçileri geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.

(4) Tedarikçiler tarafından piyasaya sürenlere tedarik edilen ambalajlı ürün teslimlerinin gerçekleşme tarihi bu ambalajlı ürünlerin piyasaya sürülme tarihidir ve piyasaya sürenler tarafından bu tarih esas alınarak geri kazanım katılım payı yükümlülüğü yerine getirilir.

(5) Tedarikçiler ile piyasaya sürenler arasındaki mal/malzeme/eşya vb. ambalajlı ürün teslimlerine ilişkin belgeler (Hazine ve Maliye Bakanlığı mevzuatı uyarınca düzenlenen) piyasaya süren işletmelerin tespitinde esas belge olarak değerlendirilir.

Örnek 1: Bakliyat paketleme faaliyetinde bulunan (K) gerçek/tüzel kişisi, faaliyetini (L) gerçek/tüzel kişisi adına gerçekleştirmekte ve paketli bakliyatlar (L) gerçek/tüzel kişisinin adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda piyasaya arz edilen bakliyat ambalajları için (K) gerçek/tüzel kişisi tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde paketlenen bakliyatların (L) gerçek/tüzel kişisine satışı esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından piyasaya süren olarak (L) gerçek/tüzel kişisi sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek 2: Maden suyu dolumu faaliyetinde bulunan (M) gerçek/tüzel kişisi, dolum yapacağı ambalajları (N) gerçek/tüzel kişisinden temin etmekte ve bu ambalajlara maden suyu dolumu yaparak tüketicilerin kullanımı için (S) satış noktası aracılığıyla piyasaya arz etmektedir. Boş ambalaj tedarik eden (N) gerçek/tüzel kişisi tedarikçidir ve boş ambalaj satışına istinaden geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu faaliyet çerçevesinde piyasaya süren (M)

gerçek/tüzel kişinin (S) satış noktasına satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (M) piyasaya süreni sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir. (S) satış noktasının bu işleme ilişkin geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır.

b.4 Satış Noktası:

(1) Satış noktalarında satılan ürünlerin ambalajlarının geri kazanım katılım payından bu ürünlerin üzerinde adını ve/veya ticari markasını bulunduran gerçek ve/veya tüzel kişiler sorumludur.

(2) Satış noktalarında ambalajsız ürünlerin ambalajlanarak piyasaya arz edilmesi durumunda ambalajlama işlemini yapan satış noktaları piyasaya süren olarak tanımlanır ve bu ambalajlar için geri kazanım katılım payından sorumludurlar. Bu ambalajlı malzemelerin satışının gerçekleştiği tarih itibarıyla geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşur ve beyanname vermek sureti ile satış noktaları tarafından geri kazanım katılım payı ödemesi yapılır.

(3) Satış noktaları kendi adı ve/veya ticari markasıyla satışa sundukları ambalajlı ürünler için piyasaya süren olup bu ürünlerin ambalajlarının geri kazanım katılım payından sorumludurlar.

Örnek 1: Kafeterya işleten (S) gerçek/tüzel kişisi çay, kahve gibi içecekleri müşterilerine cam, porselen fincanlarda ve tek kullanımlık bardaklarda (kapaklı ve/veya kapaksız, kağıt-karton ve/veya plastik ağırlıklı kompozit malzemeden imal edilmiş) sunmaktadır. (S) gerçek/tüzel kişisi müşterilerine çay/kahve sunumunda (satış ve/veya ikram) kullandığı tek kullanımlık bardakları bu malzemeleri üreten (P) gerçek/tüzel kişisinden boş olarak satın almaktadır. Bu durumda; kafeterya işleticisi (S) gerçek/tüzel kişisi, içecek ürünlerini müşterilerine sunarken kullandığı tek kullanımlık bardaklar (kapaklı ve/veya kapaksız, kağıt-karton ve/veya plastik ağırlıklı kompozit malzemeden imal edilmiş) için piyasaya süren konumundadır. (S) gerçek/tüzel kişinin ürünlerinin müşterilerine sunumu (satış ve/veya ikram) itibarı ile oluşan geri kazanım katılım payını (içecek ambalajları için belirlenmiş olan tutar üzerinden) beyan etme ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Tekrar kullanılabilir cam, porselen fincanları için (S) gerçek/tüzel kişinin, tek kullanımlık bardaklar için ise bu bardakların üreticisi olan (P) gerçek/tüzel kişinin geri kazanım katılım payı uygulamasında yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Örnek-2: Eğitim ve öğretim faaliyeti gösteren (O) Okulu;

- Öğrencilerinin, personelinin ve ziyaretçilerinin kullanımı için su sebilleri yerleştirerek suyu tek kullanımlık bardaklarla ikram etmektedir. Bu durumda okul işletmesi (O) Okulu satış noktası olarak değerlendirilmediğinden su ikramında kullandığı tek kullanımlık bardaklar ambalaj olarak tanımlanmayıp geri kazanım katılım payı uygulaması kapsamı dışındadır.

-Okul içinde yer alan kantinde tek kullanımlık bardaklarla/tabaklarla içecek/yiyecek sunulmaktadır. Bu durumda; kantin işletmecisi satış noktası olarak değerlendirilmektedir. Kantin işletmecisinin ürünlerini sunarken kullandığı tek kullanımlık bardaklar/tabaklar ambalaj kapsamında yer aldığından kantin işletmecisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payı uygulamasına tabidir.

-Okul bünyesinde öğrencilere, personele ve ziyaretçilere yemekhane hizmeti verilmekte ve yemekhanede tek kullanımlık bardaklarla/tabaklarla içecek/yiyecek sunulmaktadır. Bu durumda; yemekhane işletmecisi gerçek/tüzel kişisi satış noktası olarak değerlendirilmekte olup içecek ürünlerini müşterilerine sunarken kullandığı tek kullanımlık bardaklar/tabaklar ambalaj

kapsamında yer aldığından yemekhane işletmecisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payı uygulamasına tabidir.

Örnek-3: Konfeksiyon ürünleri satışını gerçekleştiren (T) gerçek/tüzel kişinin faaliyet konusu sadece konfeksiyon ürünleri satışını gerçekleştirmek olup müşterilerine tek kullanımlık bardaklar ile sıcak/soğuk içecek ikramı yapmaktadır. Bu durumda, içecek satışı yapmayan (T) gerçek/tüzel kişinin sıcak/soğuk içecek ikramında kullandığı tek kullanımlık bardaklar için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Örnek-4: Kahve satışı yapan (Ş) gerçek/tüzel kişisi ürünlerini tek kullanımlık bardaklarda sunmaktadır. Bu durumda; (Ş) gerçek/tüzel kişinin, içecek ürünlerinin müşterilere her türlü sunumunda kullandığı tek kullanımlık bardaklar için geri kazanım katılım payını (içecek ambalajları için belirlenmiş olan tutar üzerinden) beyan etme ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. (Ş) gerçek/tüzel kişisi yiyecek (unlu mamüller, tatlılar, çerezler vb) satışı ve/veya ikramı faaliyetinde bulunuyor ve bu faaliyetinde de tek kullanımlık tabaklar kullanıyor ise; bu tabaklar için de geri kazanım katılım payını (plastik ve kompozit ve metalik ambalajları için belirlenmiş olan "diğer" tarifesi veya kağıt/karton ambalajları için belirlenmiş tarife üzerinden) beyan etme ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Örnek-5: Konfeksiyon ürünleri satışını gerçekleştiren (TT) gerçek/tüzel kişinin faaliyet konusu hazır giyim ürünleri satışını gerçekleştirmek olup aynı faaliyet alanında yiyecek ve içecek satışı da yapılmaktadır. Bu durumda; yiyecek/içecek satışı faaliyetini de gerçekleştiren (TT) gerçek/tüzel kişinin yiyecek/içecek satışı/ikramı amacı ile kullandığı tek kullanımlık tabaklar/bardaklar için geri kazanım katılım payı beyan ve ödeme yükümlülüğü oluşur.

c) Plastik Poşetler ve Diğer Torbalar

(1) Bakanlıkça yayımlanarak yürürlüğe giren "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" kapsamında tüketicilere/kullanıcılara ücret karşılığı verilen plastik poşetler "2872 sayılı Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde "Plastik poşet (Plastik alışveriş torbaları)" sınıfında yer almakta olduklarından geri kazanım katılım payına tabidir. Geri kazanım katılım payından adet bazında, satış noktaları sorumludur.

(2) Ücretlendirmeye tabi olmayan plastik poşetler ve diğer torbalar ise ambalaj olarak değerlendirilir ve geri kazanım katılım payına tabidir. Geri kazanım katılım payından piyasaya sürenler (satış noktaları, eczaneler, kargo firmaları vb.) ambalaj cinsine göre kilogram bazında sorumludur.

Örnek 1: (A) mağazası satmış olduğu ürünlerin taşınması için tüketicilere ücretsiz olarak kâğıt torba vermektedir. Bu torbaların ambalaj olarak değerlendirilmesi sebebiyle (A) satış noktası için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmaktadır. (A) satış noktası söz konusu geri kazanım katılım payından Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde yer alan Kâğıt Karton Ambalaj başlığı altında ağırlık bazında sorumludur.

d) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Ürünlerin Birincil ve Diğer Ambalajları

(1) 2872 sayılı Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde gösterilen ve geri kazanım katılım payı tahsil edilecek ürünlerin (sadece Lastik, Akümülatör, Madeni Yağ, Bitkisel Yağ, Elektrikli ve Elektronik Eşya, Pil, İlaç) birincil ambalajlarından (şişe, bidon, teneke kutu, kâğıt/karton koli veya plastik sarmalı/kaplaması gibi) beyan alınacak ancak geri kazanım katılım payı tahsil edilmeyecektir.

Ancak, Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde gösterilen geri kazanım katılım payı alınacak ürünlerden Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik gereği geri kazanım katılım payı tahsilinin yapılmadığı durumlarda bu ürünlerin birincil ambalajları için beyan verme ve geri kazanım katılım payı ödeme yükümlülüğü oluşacaktır.

Ayrıca, geri kazanım katılım payına tabi olup olmamasına bakılmaksızın ürünlerin birincil ambalajları olarak kabul edilenler haricindeki diğer ambalajları için de geri kazanım katılım payı tahsil edilecektir.

(2) Ambalajlar için geri kazanım katılım payı uygulaması sadece bu ambalajların bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzı için kullanılması durumunda geçerli olup herhangi bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzına yönelik kullanılmayan ambalajlar için geri kazanım katılım payı uygulanmaz.

(3) Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olmayan ürün/eşya/malzemelerin ambalajlarında birincil ambalaj ve/veya diğer türlerdeki ambalajları için bir ayırım söz konusu olmayıp bu ürün/eşya/malzemelerin tüm ambalajları için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü geçerli olacaktır.

(4) İçecek tanımına uyan ürünlerin ambalajlarından alınacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; içecek ambalajı tanımına uyan ambalajlar "adet" olarak, bu tanım kapsamı dışında kalan diğer ambalajlar (ahşap ambalaj hariç olmak üzere) ise "kg" olarak tanımlanmış olduğundan, ödenecek geri kazanım katılım payının belirlenmesinde bu farklılık dikkate alınır.

(5) Geri kazanım katılım payına tabi olan piyasaya arz edilmiş herhangi bir ürünün/ambalajlı ürünün son kullanım/tüketim tarihinin geçmesi nedeni ile piyasaya sürenlerce piyasadan geri toplatılması halinde sadece geri toplanan ürünler ve ambalajları için iade işlemi tesis edilir. Bu şekilde piyasadan geri çekilen ürünler ve ambalajları için sadece geri kazanım katılım payı ödenmiş kısımları iade talebine konu edilir. İade alım sürecinde ürünün piyasaya sürülmesinde kullanılan birincil ambalajlar haricindeki ambalajların da kullanılmadan ürünle birlikte iade alınması durumunda bu ambalajlar için de iade süreci işletilir. Geri alım sürecinde iade alınan ürünlerin yeniden ambalajlanması durumunda yeniden ambalajlamada kullanılan ambalajlar iade işlemine konu edilmez.

Örnek-1: (Ş) ilaç üreticisi tarafından üretilen öksürük şurubu; metal kapaklı cam şişe içerisine doldurulmakta, prospektüsü ve ölçek kaşığı/kabı ile birlikte plastik film kaplı karton kutu içerisinde üzerinde kullanım esaslarını içeren etiket yapıştırılarak piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda (Ş) ilaç üreticisi, piyasaya arz edilen öksürük şurubu için sadece Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde yer alan ve ilaçlar için belirlenen geri kazanım katılım payından sorumlu olup, ilaç için kullanılan birincil ambalajları (cam şişe, metal kapak, karton kutu, plastik film, etiket) ve kutu içindeki ürünler (ölçek kaşığı/kabı, prospektüs) için ayrıca geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Örnek-2: (Ş) ilaç üreticisi tarafından üretilen ve piyasaya sürülen öksürük şurubu (metal kapaklı cam şişe içerisine doldurulmakta, prospektüsü ve ölçek kaşığı/kabı ile birlikte) ilgili mevzuat uyarınca imha edilmek üzere piyasadan geri çekilmiş/toplatılmıştır. Bu durumda (Ş) ilaç üreticisi, piyasaya arz edilen öksürük şurubu için ödenen geri kazanım katılım payını iade işlemine konu edebilecek olup ilaç için kullanılan birincil ambalajlara ayrıca geri kazanım katılım payı ödenmediği için bu ambalajlar iade işlemine konu edilmez. Söz konusu ilaçların piyasaya arzında

kullanılan ve geri kazanım katılım payı ödenen ambalajlar (birincil ambalajlar haricindeki) için bu ambalajların sadece piyasaya sürüldüğü şekliyle geri alınması hâlinde iade işlemine konu edilebilir.

Örnek-3: Bakliyat paketleme faaliyetinde bulunan (K) gerçek/tüzel kişisi tarafından paketlenen ve (L) gerçek/tüzel kişisi tarafından piyasaya arz edilen bakliyatlar son tüketim tarihlerinin geçmesi nedeni ile (L) gerçek/tüzel kişisi tarafından piyasadan geri toplanmış ve muhasebe kayıtlarına işlenmiştir. Bu durumda piyasadan geri çekilen bakliyatların birincil ambalajları iade işlemine konu edilir. Geri toplanan bakliyatların piyasaya arzında kullanılan birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları için de iade talebinde bulunabilmesi için ürünün piyasaya arz edildiği ambalajları ile birlikte geri alınması gerekmekte olup, geri alım sürecinde yeniden ambalajlama yapılması durumunda kullanılan yeni ambalajlar iade işlemine konu edilmez.

e) Depozitolu Ambalajlar

Yeniden kullanılabilir ambalajlara yönelik depozito uygulamaları için Bakanlıkça belirlenen Usul ve Esaslar kapsamında depozito uygulama planı hazırlanır ve Bilgi Sistemi üzerinden Bakanlığa sunulur. Bakanlıkça uygun bulunan planlar için bir kod numarası tahsis edilir.

Depozito uygulamaları, Bakanlıkça uygun bulunan depozito uygulama planları doğrultusunda gerçekleştirilir.

Depozito uygulamalarına ilişkin veriler Bakanlık bilgi sistemine girilir, depozito uygulamaları kapsamında geri toplamak üzere piyasaya sürülen ambalajların geri toplanamayan kısımlarına ilişkin hesaplamalar bilgi sistemi üzerinden değerlendirilir.

Örnek-1: Piyasaya süren olarak tanımlı (Z) içecek işletmesinin piyasaya arz ettiği 100 bin adet içecek ambalajının 50 bin adeti yeniden kullanılabilir nitelikte olması ve yeniden kullanılabilir 50 bin adet ambalajlar için depozito uygulayacak olması halinde; Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito uygulama planı hazırlanması ve Bakanlık Ambalaj Bilgi Sistemi üzerinden sunulan planının uygun bulunması şartıyla depozito uygulanan 50 bin adet yeniden kullanılabilir içecek ambalajı için geri kazanım katılım payı ödeme yükümlülüğü oluşmaz.

Depozito uygulanan ambalajlar için geri kazanım katılım payı ödeme yükümlülüğü bulunmamakla birlikte, depozito uygulanan ambalajların haricinde kalan diğer (nakliye, saklama, taşıma ve benzeri) ambalajları için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmaktadır.

Yurt içinde piyasaya arz edilmek üzere ithal edilen ambalajlı ürünlere yönelik depozito uygulamalarında onaylı depozito uygulama planı bulunması halinde geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek-2: Piyasaya süren olarak tanımlı (Y) meşrubat işletmesinin yurt içinde piyasaya arz etmek üzere ithal ettiği meşrubatın yeniden kullanılabilir ambalajı için Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito uygulama planı hazırlanması ve Bakanlık Bilgi Sistemi üzerinden sunulan planının uygun bulunması durumunda depozito uygulanan meşrubat ambalajları için geri kazanım katılım payı ödeme yükümlülüğü bulunmaz. Ancak depozito uygulanacak ambalajlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapılır.

Örnek-3: (T) tüzel kişisi metal tüplerde LPG gazı satışı yapmaktadır. Metal tüpleri gaz doldurmak sureti ile bayilerine ileten (T) tüzel kişisi metal tüpler için bayilerinden teminat almakta olup

bayiler tarafından tüketicilere/kullanıcılara yapılan satışlarda da bayilerce bu teminat depozito bedeli olarak tüketicilerden/kullanıcılardan alınmaktadır. Tüketiciler/kullanıcılar tarafından kullanılan tüplerde bulunan gaz bittiğinde bayilerden dolu tüp alınırken boş tüp iade edilmekte olup yeni alınan dolu tüpler için depozito bedeli ödenmemektedir. Bayilerce toplanan boş tüpler dolum tesislerine iade edilerek dolu tüpler alınmakta olup bu değişim esnasında da depozito bedeli alınmamaktadır. Bu süreçte; metal tüplerde LPG satışı yapan (T) tüzel kişisi piyasaya süren olarak tanımlanır ve her bir metal tüp için geri kazanım katılım payı öder. Ancak, (T) tüzel kişisi tarafından Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito uygulama planı hazırlanması ve Bakanlık Ambalaj Bilgi Sistemi üzerinden onaylatılması durumunda; geri kazanım katılım payı beyanını yapılırsa ancak geri kazanım katılım payı ödenmez.

Örnek-4: (R) tüzel kişisi tarafından plastik damacanalara ile piyasaya içme suyu arz edilmektedir. (R) tüzel kişisi tarafından Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar kapsamında hazırlanan depozito uygulama planı Bakanlığa sunulmuş ve Bakanlıkça onaylanarak depozito planı için bilgi sistemi üzerinden (.../...) kod numarası tahsis edilmiştir. Bu durumda; (R) tüzel kişisi piyasaya arz ettiği plastik damacanalara yönelik olarak geri kazanım katılım beyanına piyasaya sürdüğü plastik damacana miktarı bilgisini ve Bakanlıkça verilen depozito plan kod numarasını girecek olup plastik damacanalara için geri kazanım katılım payı tahsili söz konusu olmayacaktır. (R) tüzel kişisi tarafından depozito uygulama planı kapsamında piyasaya sürülen ancak geri toplanamayan miktarlar Bakanlık bilgi sistemi üzerinden kontrol edilecek ve yılsonu itibarı ile geri toplanamayan ambalaj miktarları, takip eden geri kazanım katılım beyanı döneminde beyan edilerek geri kazanım katılım payı ödenecektir.

Örnek-5: Ürünlerini ahşap paletler ile piyasaya süren (S) tüzel kişisi tarafından söz konusu ahşap paletler (Y) tüzel kişisinden kiralamak sureti ile temin edilmekte ve bu paletler (Y) tüzel kişisi tarafından piyasadaki toplanarak tekrar aynı amaçla kullanılmak üzere başka piyasaya süren işletmelere kiralanmaktadır. Bu durumda; (Y) tüzel kişisi tarafından piyasaya süren işletmelere kiralanmış ahşap paletler için depozito uygulama planı hazırlanmış ve Bakanlıktan onay alınmış olması şartıyla (S) tüzel kişisinin bu paletler için geri kazanım katılım payı beyan ve ödeme yükümlülüğü oluşmaz. (Y) tüzel kişisi geri kazanım katılım payı beyanını yapılırsa ancak geri kazanım katılım payı ödenmez.

Ek: Bakan Oluru (06.08.2023 – 6572817) e) Depozitolu Ambalajlar

(1) Yeniden kullanılabilir ambalajlara yönelik depozito uygulamaları için Bakanlıkça belirlenen Usul ve Esaslar kapsamında depozito uygulama planı hazırlanır ve Bilgi Sistemi üzerinden Bakanlığa sunulur. Bakanlık tarafından uygun bulunan planlar için bir kod numarası tahsis edilir. Depozito uygulamaları, Bakanlıkça uygun bulunan depozito uygulama planları doğrultusunda gerçekleştirilir. Depozito uygulamalarına ilişkin veriler Bakanlık bilgi sistemine girilir, depozito uygulamaları kapsamında geri toplamak üzere piyasaya sürülen ambalajların geri toplanamayan kısımlarına ilişkin hesaplamalar bilgi sistemi üzerinden değerlendirilir.

(2) TÜÇA tarafından zorunlu depozito uygulaması kapsamına alınan ambalajlara yönelik TÜÇA'ya ait Depozito Bilgi Yönetim Sistemi (dbys.gov.tr) üzerinden kayıt olunur ve kapsam dâhilindeki her bir ambalaj türü ve sınıfına ait onay alma işlemleri gerçekleştirilir. Kapsama dâhil olan her bir ambalaj türü ve sınıfı özelinde alınan onay işlemine istinaden Depozito Bilgi Yönetim Sisteminden kod numarası alınır.

Zorunlu depozito uygulamaları, TÜÇA tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda gerçekleştirilir ve uygulamalara ilişkin veriler TÜÇA'ya ait Depozito Bilgi Yönetim Sistemine girilir. Zorunlu depozito uygulamalarına tabi tutulan ambalajlara ilişkin geri kazanım katılım payı beyanları TÜÇA'ya ait Depozito Bilgi Yönetim Sisteminden alınmış kod numaraları bildirilmek sureti ile gerçekleştirilir.

Örnek 6: (T) tüzel kişisi tarafından 200 mL tek kullanımlık cam şişelerde 6'lı meyveli doğal mineralli içecek piyasaya arz edilecektir. Piyasaya arz öncesinde (T) tüzel kişisi tarafından TÜÇA'nın Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden ve TÜÇA tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde onay işlemleri eksiksiz tamamlanmıştır. Akabinde bu ürünlere ait tek kullanımlık satış ambalajı konumunda olan 200 mL cam şişeleri için Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden kod numarası tahsis edilmiştir. Bu durumda; (T) tüzel kişisi piyasaya arz ettiği bu ambalajlarına yönelik olarak geri kazanım katılım payı beyanına TÜÇA'nın Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden verilen kod numarası ile birlikte bu kod numarası ile ilişkili ambalaj miktarı bilgisini girecek olup söz konusu ambalajlar için geri kazanım katılım payı tahsili söz konusu olmayacaktır. Bu ambalajlar için TÜÇA tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bildirim, beyan ve ödeme işlemleri gerçekleştirilir.

Söz konusu ürünlerin birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları (nakliye, saklama, koruma ve benzeri) için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmakta olup bu ambalajlara ilişkin beyan ve ödeme işlemleri gerçekleştirilecektir.

Örnek 7: (U) tüzel kişisi tarafından 1,5 L tek kullanımlık PET şişeler halinde doğal mineralli su piyasaya arz edilecektir. Piyasaya arz öncesinde (U) tüzel kişisi tarafından TÜÇA'nın Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden ve TÜÇA tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde onay işlemleri eksiksiz tamamlanmıştır. Akabinde bu ürüne ait tek kullanımlık satış ambalajı konumunda olan 1,5 L PET su şişesi için Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden kod numarası tahsis edilmiştir. Bu durumda; (U) tüzel kişisi piyasaya arz ettiği bu ambalajlarına yönelik olarak geri kazanım katılım payı beyanına TÜÇA'nın Depozito Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden verilen kod numarası ile birlikte bu kod numarası ile ilişkili ambalaj miktarı bilgisini girecek olup söz konusu ambalajlar için geri kazanım katılım payı tahsili söz konusu olmayacaktır. Bu ambalajlar için TÜÇA tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bildirim, beyan ve ödeme işlemleri gerçekleştirilir.

BITKİSEL YAĞLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Bitkisel Yağları Tanımlanması

(1) Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi olan bitkisel yağların belirlenmesinde 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile aşağıda verilen listede yer alan ürünler ve örnekler üzerinden değerlendirme yapılır.

Ürün Cinsi	Ayrıntılı Ürün Listesi
Bitkisel Yağlar	Zeytinyağı Prina Yağı Palm Yağı

	Süper Olein Aspir Yağı Pamuk Tohumu Yağı Hindistan Cevizi (Kopra) Yağı Palm Çekirdeği Yağı Babassu Yağı Rep, Kolza Yağı Keten Tohumu Yağı Hardal Yağı Mısır Yağı Hint Yağı Bitkisel Yağ Susam Yağı Çin Ağacı Yağı Jojoba Yağı Outikika Yağı Pamuk Yağı Hidrojene Hint Yağı Soya Yağı Yerfıstığı Yağı Fındık Yağı Ayçiçek Yağı Kanola Yağı Üzüm Çekirdeği Yağı Ceviz Yağı Margarin Diğer Bitkisel Yağlar
--	---

(2) Çevre Kanunu'nun ek-1 sayılı listesinde yer alan bitkisel yağların, Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda; hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek-1: (A) gerçek/tüzel kişisi zeytinyağı üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-2: (B) gerçek/tüzel kişinin (C) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği zeytinyağını kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde; (B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur. (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek-3: Bitkisel yağ üretimi faaliyetinde bulunan (D) gerçek/tüzel kişisi ürünlerini (E) gerçek/tüzel kişisi adına üretmekte ve piyasaya arz edilen ürünlerin üzerinde her iki firmanın adı ve/veya ticari markası bulunmaktadır. Ürünlerin piyasaya arzı (E) gerçek/tüzel kişisi tarafından gerçekleştirilmekte olup, (D) ve (E) gerçek/tüzel kişileri arasında yapılacak herhangi bir

sözleşmede aksi bir durum belirtilmediği sürece; piyasaya arz edilen ürünler için (E) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (D) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde (D) gerçek/tüzel kişinin (E) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (E) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek-4: Yurt dışından ayçiçek yağı ithal eden (F) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği ayçiçek yağı için ithalatçı olarak geri kazanım katılım payından sorumludur

Örnek-5: (G) gerçek/tüzel kişisi bitkisel yağ üretmektedir. (H) gerçek/tüzel kişinin ürettiği kanola yağını, bitkisel yağ üreten (G) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanmaktadır. Bu durumda; (H) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere (G) gerçek/tüzel kişisine verdiği kanola yağı için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(G) gerçek/tüzel kişisi, (H) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-6: (I) gerçek/tüzel kişisi bitkisel yağ üretiminde hammadde olarak kullanılmak şartıyla bitkisel yağ ithal etmektedir. (1) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği bitkisel yağı, hammadde olarak kullanılmak üzere bitkisel yağ üreten (J) gerçek/tüzel kişisine vermektedir. Bu durumda, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince;

(1) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği bitkisel yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(J) gerçek/tüzel kişisi, (I) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

b) Ürünlerin Tutar Hesaplamaları

Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi bitkisel yağların ağırlığının hesaplanmasında; ambalaj vb. ağırlıklar (bitkisel yağın içinde olduğu şişe, teneke, kapak vb.) ürün ağırlığına dâhil edilmez.

Örnek-7: (K) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde bitkisel yağ üretimi gerçekleştirmektedir. Üretimini gerçekleştirdiği bitkisel yağı, gıda üretimi (bisküvi, kek vb) yapan (L) gerçek/tüzel kişisine vermektedir. Bu durumda;

(K) gerçek/tüzel kişisi, (L) gerçek/tüzel kişisine verdiği bitkisel yağ için piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur. (L) gerçek tüzel kişisi, (K) gerçek/tüzel kişisinden aldığı bitkisel yağ ile üreterek piyasaya sürdüğü gıda ürünleri (bisküvi, kek vb) Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer almadığından, geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek-8: (M) gerçek/tüzel kişisi tankerler ile bitkisel yağ ithalatı gerçekleştirmektedir. İthal ettiği bitkisel yağları, yurt içindeki tesislerinde çeşitli ebatlarda ambalajlara (şişe, teneke vb) doldurarak piyasaya arz etmektedir. Bu durumda;

(M) gerçek/tüzel kişisi, ithal ettiği bitkisel yağ için ithalatçı olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

(M) gerçek/tüzel kişisi, yurt içindeki tesislerinde çeşitli ambalajlarda piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

(M) gerçek/tüzel kişisi, bitkisel yağın dolumunu gerçekleştirdiği ve yurt içi piyasaya sürdüğü ürünlerin ambalajları için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-9: (N) gerçek/tüzel kişisi, yurt içinde yağlı tohum işleyerek ham ayçiçek yağı, mısır yağı, pamuk yağı vb. üretimi gerçekleştirmektedir. (N) gerçek/tüzel kişisi üretimini gerçekleştirdiği ham ayçiçek yağı, mısır yağı, pamuk yağı vb, hammadde olarak kullanılmak üzere bitkisel yağ üretimi faaliyeti gerçekleştiren (O) gerçek/tüzel kişisine vermektedir. Bu durumda;

(N) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere piyasaya sürdüğü bitkisel ham yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez. (O) gerçek/tüzel kişisi, (N) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

(3) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğe tabi olan bitkisel yağlardan satış şekline (ambalajlı veya dökme) bağlı olmaksızın geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

(4) Yağlı bitki tohumlarını işleyen ve/veya rafinasyonunu gerçekleştiren tesislerden kaynaklanan soap stock ve tank dibi tortu gibi atıklar ile rafinasyon sürecinde oluşan yağ asitleri gibi yan ürünler, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında "bitkisel yağ" olarak değerlendirilmemektedir.

ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Paya Tabi Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Tanımlanması

2872 sayılı Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden elektrikli ve elektronik eşya kategorisinde yer alan ürünlerin belirlenmesinde; 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği'nin Ek-1/B listesinde (8. Tıbbi Cihazlar, 9. İzleme ve Kontrol Aletleri ve 10. Otomatlar hariç) yer alan ürünler ile aşağıda yapılan açıklamalar kapsamında değerlendirme yapılır.

(1) Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki "elektrikli ve elektronik eşya" olarak değerlendirilmez.

Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler; spesifik bir uygulama için çalışan, sabit kurulumu ve sökümü uzmanlar tarafından belirli bir yerde yapılan ve endüstriyel bir imalat tesisinde ya da araştırma ve geliştirme tesisinde uzmanlar tarafından kullanılan ve bakımı yapılan makinelerden, cihazlardan ve/veya bileşenlerden oluşan kurulmuş makineler veya sistemler olarak tanımlanır. Bu aletler küçük sanayi, zanaatkarlar ve inşaat alanları dâhil olmak üzere sadece endüstride kullanılmak üzere tasarlanmış aletlerdir.

Örnek-1: Takım tezgahları, kağıt makineleri, baskı makineleri, paketleme makineleri, tekstil makineleri, endüstriyel robotlar.

(2) Büyük ölçekli sabit kurulumlar, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki "elektrikli ve elektronik eşya" olarak değerlendirilmez. Büyük ölçekli sabit kurulumlar; montajı, kurulumu ve sökülmesi işlemlerinin bir profesyonel tarafından yapılması gereken, bir binanın parçası olarak veya önceden tanımlanmış, belirlenmiş bir yerde kalıcı olarak kullanılmak üzere üretilen, sadece aynı özellikte tasarlanmış bir ekipman ve/veya parçalar ile ikame edilebilen ekipmanlardır.

Örnek-1: Profesyonelleri tarafından mekânlar (otel vd.) için özel olarak tasarlanarak projesine göre kurulumu yapılan büyük ölçekteki aydınlatma ekipmanları, endüstriyel imalat tesislerindeki sabit ekipmanlar vb.

(3) Temel (birincil) işlevini yerine getirmesi için birincil enerji kaynağı olarak elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olması gerekmeyen, bu akım ve alanların yalnızca destek fonksiyonlarının yerine getirilmesi için kullanıldığı ürünler başka bir ifade ile elektrik akımı veya elektromanyetik alan ile bağlantısı kesildiğinde temel işlevini yerine getirebilen eşyalar, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki elektrikli ve elektronik eşya olarak bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilmez.

Örnek-1: Gazlı ocaklar, gazlı şofben vb.

(4) Geri kazanım katılım payı alınması işlemi nihai ürünlere (bitmiş ürün) uygulanır. Nihai ürün; son kullanıcı için piyasaya sürülen ve kullanım kılavuzunda üretici tarafından belirtilen kullanım amacını karşılayan, herhangi bir kişi tarafından gerçekleştirilebilen basit ayarlardan başka bir ayarlama veya bağlantı olmadan kullanılabilen ve doğrudan işlevi olan herhangi bir üründür.

(5) Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ürünün bir bileşenini oluşturan nihai üründen ayrıca geri kazanım katılım payı alınmaz. Ancak bu ürün, geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olmayan bir ürünün bileşeni olması ve/veya üretildiği amaçla kullanımı için piyasaya arz edilmesi halinde geri kazanım katılım payına tabidir.

Örnek-1: Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında olup geri kazanım katılım payı alınan soğutucularda bulunan aydınlatma ürünlerinden ayrıca geri kazanım katılım payı alınmaz. Ancak, anılan Yönetmelik kapsamında olmayan soğutucularda kullanılan veya piyasaya münferiden arz edilen aydınlatma ürünleri geri kazanım katılım payı uygulamasına tabidir.

(6) Nihai ürün niteliğinde olmayan bir ürünün, geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi başka bir nihai ürüne bütünleşik bir şekilde sabitlenmiş olması halinde; ürün bir bütün olarak tek bir nihai ürün şeklinde değerlendirilir ve sadece bu nihai ürün için geri kazanım katılım payı alınır.

Örnek-1: Nihai ürünün ayrılmaz bir parçası olarak bütünleşik bir şekilde ışık kaynağının (lamba) sabitlenmiş olduğu aydınlatma ekipmanları (armatür) tek bir nihai ürün (aydınlatma ekipmanı) olarak kabul edilir ve sadece bu ürün için geri kazanım katılım payı alınır.

(7) Birden fazla işleve sahip olan nihai ürün, ayrı kategorideki farklı geri kazanım katılım payı tutarına sahip ürünleri içermesi halinde satış amacına uygun nihai ürünün geri kazanım katılım payı tutarı üzerinden değerlendirilir.

Örnek-1: Televizyonlu buzdolabı, satış amacına uygun nihai ürün buzdolabı olduğundan geri kazanım katılım payı tutarı "Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme Cihazları" kategorisinde değerlendirilir.

(8) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamındaki herhangi bir ürünün çalışması için kullanılan ve nihai ürün niteliğinde olan aynı zamanda münferiden de piyasaya arz edilebilen ürünler, piyasaya arzı birlikte gerçekleştirilen ürünün kategorisi altında değerlendirilir.

Örnek-1: Cep telefonu ile birlikte piyasaya arzı gerçekleşen pil, şarj cihazı, kulaklık "Bilişim telekomünikasyon ekipmanları" altında değerlendirilir. Diğer yandan, cep telefonu pilinin münferiden piyasaya arz edilmesi durumunda "pil" kategorisi altında değerlendirilir.

(9) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında yer almayan bir ürünün ithalatı sırasında bu Yönetmeliğe tabi bir ürünün de ithalatının gerçekleştirilmesi halinde Çevre Kanununun ek- 1 sayılı listesinde o ürün için belirlenen geri kazanım katılım payından ürünü ithal eden ithalatçı sorumludur.

Örnek-1: (A) gerçek/tüzel kişisi, geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan aydınlatma ekipmanı içeren mobilya ithalatı gerçekleştirmektedir. Mobilya ile birlikte ithalatı gerçekleşen aydınlatma ekipmanları için oluşacak geri kazanım katılım payından, (A) gerçek/tüzel kişisi ithalatçı olarak sorumludur.

Örnek-2: (N) gerçek tüzel kişisi elektrikli kayak, scooter, hoverboard, ginger gibi motorlu ulaşım araçlarını ithal ederek yurtiçindeki kullanıcılara toptan/perakende satışını gerçekleştirmektedir. Bu durumda (N) gerçek tüzel kişinin ithal ettiği elektrikli kayak, elektrikli scooter, hoverboard, ginger gibi motorlu ulaşım araçları elektrikli ve elektronik eşya kapsamında yer almadığından ithal ettiği bu araçlar için Yönetmeliğin 5'inci maddesinin onuncu fıkrası uyarınca beyan yapılır ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek-3: (S) gerçek/tüzel kişisi oto alarmı ve oto park sensörü ithal etmektedir. (S) gerçek/tüzel kişinin ithalatını gerçekleştirdiği oto alarmı ve oto park sensörleri "izleme ve kontrol ekipmanı" olmasından dolayı geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak, (S) gerçek/tüzel kişinin oto alarmı ve oto park sensörü ile bütünleşik ithalatını gerçekleştirdiği piller/bataryalar için geri kazanım katılım payı beyanı ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır.

(10) Piyasaya sürenleri tarafından herhangi bir sebeple iade alınan ve mahsuplaşması yapılan ürünlerin bütünlüğü değiştirilmeden bir takım yenileme ve tamir süreçlerinden geçirilerek "yenilenmiş ürün" olarak piyasaya arz edilen ürünlere Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Örnek-1: Piyasaya telefon süren (B) gerçekleştirdiği telefonları parça, progianek/tüzel kişisi iadesini aldığı ve mahsuplaşmanın değişikliği gibi işlemlere tabi tutup, faturalandırarak piyasaya arz etmektedir. Bu ürünler geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olup, (B) firması piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

(11) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onbirinci fıkrası gereğince; piyasaya arz edilecek araçlar ile elektrikli ve elektronik eşyaların orijinal eşya/parçası (bu eşyaların ilk üretim aşamasında eşyaya bütünleşik bileşen olarak doğrudan monte edilen ürünler) olarak kullanılan ve Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için bu ürünleri sadece araç ile elektrikli ve elektronik eşya üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanılmak şartıyla piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez. Orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen münferit olarak piyasaya arz edilen

Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı yapılır ve geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

Örnek-1: Araçlar için nihai ürün niteliğindeki buzdolabı üretimi yapan (C) gerçek/tüzel kişisi üretmiş olduğu buzdolaplarını, otobüslerde bu ürünleri orijinal eşya/parça olarak kullanan (D) gerçek/tüzel kişisine vermektedir. Ayrıca (C) gerçek/tüzel kişisi söz konusu ürünlerinin bir kısmını da araç ve aksesuarlarının modifikasyonunu yapan (E) gerçek/tüzel kişisine vermektedir.

(C) gerçek/tüzel kişisi, (D) gerçek/tüzel kişisine vermiş olduğu orijinal eşya/parça kapsamındaki buzdolapları için beyan yapacak, ancak bu ürünleri için geri kazanım katılım payı ödemeyecektir.

(C) gerçek/tüzel kişisi (E) gerçek/tüzel kişisine vermiş olduğu buzdolapları için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-2: Araç üretimi yapan (F) gerçek/tüzel kişisi ürettiği araçlara nihai ürün olarak değerlendirilmeyen monitörleri entegre etmektedir. Ayrıca araç içi eğlence paketi ekipmanı olarak nihai ürün niteliğinde olan monitörleri (G) gerçek/tüzel kişisinden alarak araç üretimi aşamasında kullanmaktadır.

(F) gerçek/tüzel kişisinin nihai ürün olmayan ve dolayısıyla geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olmayan monitörler için geri kazanım katılım payından sorumlu değildir. (F) gerçek/tüzel kişisi araçların üretim aşamasında orijinal eşya/parça olarak kullanmak için (G) gerçek/tüzel kişisinden aldığı nihai ürün olan monitörler için beyan yapacak, ancak geri kazanım katılım payı ödemeyecektir. Ayrıca (G) gerçek/tüzel kişisi de (F) gerçek/tüzel kişisine orijinal eşya/parça kapsamında verdiği monitörler için beyan yapacak, ancak geri kazanım katılım payı ödemeyecektir.

(12) Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi ürün listesinde yer alan ve enerjisini güneş pilinden (fotovoltaik pillerden) alan elektrikli ve elektronik eşyalar Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamına dâhildir.

Örnek-1: Cep telefonu şarj cihazı, aydınlatma ekipmanları, hesap makinaları vb.

(13) Cep telefonu, tablet gibi ekipmanların doğrudan prize bağlanmadan şarj edebilen taşınabilir nitelikteki elektrikli ve elektronik eşyalar Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamına dâhildir.

Örnek-1: Powerbank vb.

(14) Trafo ve jeneratörler, Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesi kapsamında yer almadığından geri kazanım katılım payı uygulaması dışında değerlendirilmektedir.

b) Açıklayıcı Genel Örnekler:

Örnek-1: (C) gerçek/tüzel kişisi cep telefonu üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (C) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-2: (D) gerçek/tüzel kişisinin (E) gerçek/tüzel kişisine ürettiği buzdolaplarını kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde;

(D) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur. (E) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek-3: Yurt dışından çamaşır makinesi ithal eden (F) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu çamaşır makinesi için ithalatçı olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-4: Bulaşık makinesi üretimi faaliyetinde bulunan (G) gerçek/tüzel kişisi ürünlerini (H) gerçek/tüzel kişisi adına üretmekte ve piyasaya arz edilen ürünlerin üzerinde her iki firmanın adı ve/veya ticari markası bulunmaktadır. Ürünlerin piyasaya arzı (H) gerçek/tüzel kişisi tarafından gerçekleştirilmekte olup, (G) ve (H) gerçek/tüzel kişileri arasında yapılacak herhangi bir sözleşmede aksi bir durum belirtilmediği sürece; piyasaya arz edilen ürünler için (H) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (G) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde (G) gerçek/tüzel kişinin (H) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (H) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.

Örnek-5: (F) gerçek/tüzel kişisi powerbank ithalatı gerçekleştirmektedir. İthal ettiği bahse konu ürünleri yurt içinde (G) gerçek/tüzel kişisine satmaktadır. Bu durumda (F) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği powerbanklar için geri kazanım katılım payından sorumludur. (G) gerçek/tüzel kişisi, (F) gerçek/tüzel kişisinden satın aldığı bahse konu ürünler için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır."

Örnek-6: (R) gerçek/tüzel kişisi elektrikli ve elektronik eşya kapsamında yer alan kombi, klima vb. ürünlerin bakım/onarımında kullanılmak üzere münferit olarak yedek parça (silindir alev başlığı, brülör contası vb) ithalatı gerçekleştirmektedir. Bu durumda, (R) gerçek/tüzel kişinin ithal ettiği yedek parçalar elektrikli ve elektronik eşya kapsamında yer almadığından ithal ettiği bu ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı ve ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Örnek-7: (T) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde GPS ölçüm cihazı, total station olarak tabir edilen ölçüm cihazı üretmektedir. Ürettiği bahse konu ürünlerin bir kısmını yurt içindeki (U) gerçek/tüzel kişisine satışını gerçekleştirmekte, bir kısmını da yurt dışına ihraç etmektedir. (T) gerçek/tüzel kişinin (U) gerçek/tüzel kişisine verdiği GPS ölçüm cihazı, total station ölçüm cihazı için geri kazanım katılım payı beyanı ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Ancak, yurt dışına ihraç ettiği ürünler içinde geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Örnek-8: (Y) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde piyasaya sürmek için dübel çakma, çivi çakma ve matkap makinesi ithal etmektedir. İthal ettiği ürünlerin içerisinde ve aynı zamanda ürünün yanında yedek pil/batarya yer almaktadır. Bu durumda (Y) gerçek/tüzel kişinin ithalatını gerçekleştirdiği dübel çakma, çivi çakma ve matkap makinesi ile bahse konu ürünlerin yanında yedek olarak bulunan pil/batarya için ayrı ayrı geri kazanım katılım payı beyanı ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Ancak dübel çakma, çivi çakma ve matkap makinesi içerisinde yer alan pil, batarya için geri kazanım katılım payı beyanı ve ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

(c) Ürünlerin Tutar Hesaplamaları

Ağırlık bazında geri kazanım katılım payı tutarı belirlenen elektrikli ve elektronik eşyanın ağırlığının hesaplanmasında, net ağırlığı dikkate alınır. Ağırlıklar hesaplanırken;

(1) Ürünle birlikte yer alan ambalajın, kılavuzların ve elektrikli / elektronik olmayan aksesuarların ağırlığı ürün ağırlığına dâhil edilmez.

Örnek-1: Elektrikli bir eşya ile beraber verilen koruyucu bir kılıf vd.

(2) Elektrikli ve elektronik eşyanın açıklandığı şekilde çalışması için elektrikli olmayan bir öğeye ihtiyaç varsa, bu bir aksesuar değildir ve EEE ürününün ağırlığına dâhil edilmesi gerekir.

Örnek-1: Buzdolabı rafları, elektrikli süpürge hortumları, vd.

İLAÇLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi İlaçların Tanımlanması

(1) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikteki ilaç tanımı kapsamında yer alan beşeri ilaçlar, veteriner ilaçları ve zirai ilaçların piyasaya arzında, geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

(2) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında tanımlanan ilaçlar birincil ambalajları (cam şişe, metal kapak, karton kutu, plastik, film, etiket ve karton kutu içindeki ölçek kaşığı/kabı, prospektüsü) ile bir bütün olarak değerlendirilir ve birincil ambalajları için ayrıca geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek-1: (A) gerçek/tüzel kişinin (X) ilacının üretimini yaparak bu ürünlerini kendi adı ve/veya ticari markasının da yer aldığı kutu/şişe ile piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-2: (B) gerçek/tüzel kişinin (C) gerçek/tüzel kişisine ürettiği (Y) ilacını kendi adı ve/veya ticari markasının da yer aldığı kutu/şişe ile piyasaya arz etmesi halinde;

(B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur. (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup, geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek-3: İlaç ithalatçısı olan (D) gerçek/tüzel kişisi, ithal ettiği ilaçlar için geri kazanım katılım payından sorumludur.

(3) **Zirai İlaç:** 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından zirai ilaç/bitki koruma ürünü olarak tanımlanan ürünler geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ürünlerdir.

Örnek-4: Yurt dışından ilaç ithal eden (E) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu ilaçların yurtiçinde satışını gerçekleştirmektedir. Bu durumda; (E) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği ilaçlar için kutu/şişe başına geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur. Geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödemeler ithalatın gerçekleştiği işlem tarihi üzerinden yapılır. İthalat sonrası yurtiçinde yapılan satışlar için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmaz.

İthal edilen ilaçların birincil ambalajından geri kazanım katılım payı alınmaz.

Örnek-5: (F) gerçek/tüzel kişisi (G) gerçek/tüzel kişinin yetkili ilaç ithalatçısıdır. Bu kapsamda;

(F) gerçek/tüzel kişisi (G) gerçek/tüzel kişisi adına yetkisi dâhilinde yaptıkları ithalat işlemlerine ilişkin beyan ve ödeme yükümlüğü bulunmamaktadır.

Diğer taraftan yetkilendirmeyi yapan (G) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payı uygulamasından yükümlüdür.

Örnek-6: İlaç üretimi faaliyetinde bulunan (H) gerçek/tüzel kişisi, (I) gerçek/tüzel kişisi adına üretimi gerçekleştirmekte ve ilaçlar (I) gerçek/tüzel kişisinin adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz edilmektedir. Bu durumda;

Piyasaya arz edilen ilaçlar için (1) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren, (H) gerçek/tüzel kişisi ise tedarikçidir. Bu faaliyet çerçevesinde tedarikçi (H) gerçek/tüzel kişisinin piyasaya süren (1) gerçek/tüzel kişisine satış işlemi esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından (1) piyasaya süreni sorumludur. Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir. Örnek-7: Yurt dışından büyük hacimli kaplar içerisinde ilaç ithal eden (J) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu ilacı daha küçük kutu/şişeler içerisinde yurtiçinde satışını gerçekleştirmektedir. Bu durumda; (J) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği büyük hacimli her bir kap için Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde ilaç için belirlenmiş olan geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur. Geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödemeler ithalatın gerçekleştiği işlem tarihi üzerinden yapılır. İthalat sonrası yurtiçinde yapılan satışlarda ilaç için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşmaz ancak, bu ilaçların ambalajları için geri kazanım katılım payı yükümlülüğü oluşur.

Örnek-8: Yurt dışından büyük hacimli kaplar içerisinde zirai ilaç ithal eden (K) gerçek/tüzel kişisi ithal etmiş olduğu zirai ilacın bileşiminde değişiklik yaptıktan sonra bunları 1 litrelik bidonlar içerisinde satışını gerçekleştirmektedir. Bu durumda; (K) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği büyük hacimli her bir kap için Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesinde ilaç için belirlenmiş olan geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumludur. Bu noktadaki Geri kazanım katılım payına ilişkin beyan ve ödemeler ithalatın gerçekleştiği işlem tarihi üzerinden yapılır.

Bununla birlikte, İthalat sonrası yurtiçinde yapılan satışlar için (K) gerçek/tüzel kişisinin ürünün özelliğinde değişiklik yapmış olması nedeniyle geri kazanım katılım payı yükümlülüğü bulunmakta olup 1 litrelik bidonlarla satılan zirai ilaçlar için Ek-1 sayılı listede ilaç için belirlenmiş olan geri kazanım katılım payının ödenmesi gerekmektedir."

(4) **Beşeri İlaç:** 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Sağlık Bakanlığı tarafından beşeri ilaç olarak tanımlanan ürünler geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ürünler olarak değerlendirilmektedir.

(5) **Veteriner İlaç:** 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından veteriner ilaç olarak tanımlanan ürünler geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ürünler olarak değerlendirilmektedir.

(4) İlaçların birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları (ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb.) için geri kazanım katılım payı beyanı verilerek ödemesi yapılmalıdır. Bu ambalajlar için oluşacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; ambalajların tüm bileşenleri malzeme cinsine göre (plastik, metal, kağıt ve benzeri) ayrı ayrı Çevre Kanunu ek-1 sayılı listesi üzerinden değerlendirilerek hesaplanır.

LASTİKLER İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Lastiklerin Tanımlanması

(1) Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi olan lastiklerin belirlenmesinde 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile aşağıda verilen özel tanımlar üzerinden değerlendirme yapılır.

Ürün Kategorileri	Araç Listesi *
Lastik (Binek Araç)	Otomobil (hususî ve ticarî) Hafif Ticarî Panel Van Minibüs Arazi Taşıtı Karavan Motosiklet Forklift (Şişme) Traktör ön lastikleri ve römorkleri
Lastik (Otobüs, Kamyon, Kamyonet, Yükleyici ve Kazıcı Lastikleri ve Diğerleri)	Yükleyici Kazıcı Traktör arka lastikleri Römork (traktör römorkları hariç) Otobüs Kamyon (özel maksatlı kamyonlar dahil) Kamyonet Tir Zırhlı Taşıtı Lastik (İş Makinası Lastikleri) Dolgu Lastikler** Biçerdöver Diğerleri
Lastik (iş makinası lastikleri)	Dozer Ekskavatör Greyder Seyyar Vinç Beton Pompası Konkasör
Dolgu Lastikler	Forklift Özel maksatlı dolgu lastikli araçlar

*Araç: Motorlu taşıtlar ile lastik tekerlekli iş makineleridir.

**Dolgu lastik: Hava yerine yükün karkas kauçuk tarafından taşındığı değişik ebattaki bütün lastikler.

(2) Yukarıda yer alan ürünler için Çevre Kanunu'nun Ek-1 sayılı listesinde belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

Örnek-1: (A) gerçek/tüzel kişisi traktörlerde kullanılmak üzere lastik üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-2: (B) gerçek/tüzel kişinin otomobillerde kullanım için (C) gerçek/tüzel kişisine ürettiği lastikleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde; (B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur. (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup, geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

Örnek-3: Yurt dışından lastik ithal eden (D) gerçek/tüzel kişisi, ithal ettiği lastikler için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-4: (E) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde araç üretimi yapmaktadır. (E) gerçek/tüzel kişisi ürettiği araçlarda orijinal eşya/parça kapsamında kullanacağı lastikleri yurt içinde araç lastiği üreten (F) gerçek/tüzel kişisinden temin etmektedir. Bu durumda;

(E) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (F) gerçek/tüzel kişisinden temin ettiği lastikler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(F) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (E) gerçek/tüzel kişisine verdiği lastikler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

Örnek-5: (H) gerçek/tüzel kişisi (I) gerçek/tüzel kişinin yetkili lastik ithalatçısıdır. (H) gerçek/tüzel kişisi ithal ettiği lastikleri, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere yurt içinde otomobil üreten (I) gerçek/tüzel kişisine vermektedir. Bu durumda; (H) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanılmak üzere (I) gerçek/tüzel kişisine temin ettiği lastikler için "tedarikçi/yetkili ithalatçı" vasfıyla geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir. (I) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanılmak üzere (H) gerçek/tüzel kişisinden temin ettiği ürünler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

Örnek-6: (J) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde araç üretimi yapmaktadır. (J) gerçek/tüzel kişinin ürettiği araçlarda stepne lastik bölümü de bulunmaktadır. (J) gerçek/tüzel kişisi ürettiği araçlarda orijinal eşya/parça kapsamında kullanacağı lastikleri yurt içinde araç lastiği üreten (K) gerçek/tüzel kişisinden temin etmektedir. Bu durumda; (J) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (K) gerçek/tüzel kişisinden temin ettiği lastikler (stepne lastikler de dahil) için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez. (K) gerçek/tüzel kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (J) gerçek/tüzel kişisine verdiği lastikler için (stepne lastikler de dahil) geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

Örnek-7: (L) gerçek/tüzel kişisi lastik kaplama faaliyeti yürütmektedir. (L) gerçek/tüzel kişisi kaplama işlemi yaptığı lastikleri yurt içinde (M) gerçek/tüzel kişisine satmaktadır. Bu durumda (L) gerçek/tüzel kişisi lastik kaplama faaliyeti yaparak yurt içine arz ettiği lastikler için geri kazanım katılım payından sorumlu değildir."

Örnek-8: (N) gerçek tüzel kişisi el arabası, bisiklet, kaykay, paten, pazar arabası, elektrikli kaykay, scooter, hoverboard, ginger gibi ürünlerin lastiklerini ithal ederek yurtiçindeki kullanıcılara

toptan/perakende satışını gerçekleştirmektedir. Bu durumda (N) gerçek tüzel kişinin ithal ettiği el arabası, bisiklet, kayak, paten, pazar arabası gibi motorsuz ekipmanların lastikleri için geri kazanım katılım payı beyanı ve ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

PİL VE AKÜMÜLATÖRLER İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Pil ve Akümülatörlerin Tanımlanması

(1) Geri Kazanım Katılım Payı uygulamasına tabi olan pil ve akümülatörlerin (Bataryalar dahil) belirlenmesinde 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Çevre Kanununun Ek-1 sayılı listesinde belirtilen ürünler üzerinden değerlendirme yapılır.

Örnek-1: (A) gerçek/tüzel kişisi akümülatör üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-2: (B) gerçek/tüzel kişisi (C) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği traksiyoner akümülatörleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmektedir. Bu durumda; (B) gerçek/tüzel kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur. (C) gerçek/tüzel kişisi tedarikçi olup, geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

(2) Bu yönetmelik kapsamında yer alan pil ve akümülatörlerin, araçların orijinal eşya/parçası olarak kullanılmak üzere piyasaya arz edilmesi halinde bu pil ve akümülatörlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek-1: (F) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde araç üretimi gerçekleştirmektedir. (F) gerçek/tüzel kişinin ürettiği araçlarda orijinal eşya/parça kapsamında kullanacağı otomotiv pillerini (G) gerçek/tüzel kişisi (F) gerçek/tüzel kişinin "yetkili ithalatçısı" olarak yurtdışından ithal etmektedir. Bu durumda; (F) gerçek/tüzel kişisi, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (G) gerçek/tüzel kişisinden temin ettiği otomotiv pilleri için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez. (G) gerçek/tüzel kişisi, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (F) gerçek/tüzel kişisine teslim ettiği otomotiv pilleri için "tedarikçi/yetkili ithalatçı" vasfıyla geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.

Örnek-2: Otomobil ithalatçısı olan (H) gerçek/tüzel kişisi tarafından ithal edilen otomobilin üzerinde bulunan ve Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ve orijinal eşya/parça kapsamında kullanılan kurşun-asitli akümülatörleri için (H) gerçek/tüzel kişisi geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

3) Depozito uygulaması dahilinde piyasaya arz edilen akümülatörlerin tüketimleri / kullanımları sonrasında iade alınmasına yönelik olarak Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito yönetim sisteminin kurularak Bakanlıktan onay alınması durumunda; depozito uygulaması dâhilinde geri toplanmak üzere piyasaya arz edilen akümülatörler için geri kazanım katılım payı beyanı verilir ancak geri kazanım katılım payı ödenmez. Depozito uygulaması dâhilinde piyasaya sürülen ancak geri toplanamayan miktarlar için ise geri kazanım katılım payı ödenir. Depozito uygulamalarına yönelik işlemler Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

Örnek-1: (I) firması yurt içinde piyasaya arz etmek üzere ithal ettiği akümülatörler için Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda depozito uygulama planı hazırlanması ve Bakanlık Bilgi Sistemi üzerinden sunulan planının uygun bulunması durumunda depozito uygulanan akümülatörler için geri kazanım katılım payı ödeme yükümlülüğü bulunmaz. Ancak depozito uygulanacak akümülatörler için geri kazanım katılım payı beyanı yapılır.

MADENİ YAĞLAR İÇİN GERİ KAZANIM KATILIM PAYI UYGULAMALARI

a) Geri Kazanım Katılım Payına Tabi Madeni Yağların Tanımlanması

(1) 31/12/2019 tarihli ve 30995 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından madeni yağ olarak tanımlanan yağlar geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olan ürünlerdir. Denizcilik ve havacılık amaçlı ihrakiye olarak kullanılan madeni yağlar Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamı dışındadır. Madeni yağların tanımlanmasına ilişkin hususlarda EPDK mevzuatı esas alınır.

(2) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin "Genel İlkeler" başlıklı 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası kapsamında madeni yağların Çevre Kanunu'nun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin (ambalajlar hariç) üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Örnek-1: (B) gerçek/tüzel kişisi madeni yağ üretmektedir. (B) gerçek/tüzel kişinin ürettiği madeni yağı başka bir madeni yağ üreten (C) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanmaktadır. Bu durumda; (B) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere (C) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(C) gerçek/tüzel kişisi, (B) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde (madeni yağ) ile üreterek piyasaya sürdüğü madeni yağ için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-2: (D) gerçek/tüzel kişisi madeni yağ üretmektedir. (D) gerçek/tüzel kişinin ürettiği madeni yağı, lastik üreten (E) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanmaktadır. Bu durumda; (D) gerçek/tüzel kişisi, lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak üzere (E) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(E) gerçek/tüzel kişisi, (D) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü "lastik" için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Bu örnekte ifade edilen lastikler "Lastikler İçin Geri Kazanım Katılım Paylarının Belirlenmesi" başlığı altında tanımlanan lastiklerdir.

(3) Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin "Genel İlkeler" başlıklı 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası kapsamında madeni yağların piyasaya arz edilecek araçlarda orijinal eşya/parça olarak kullanılması şartıyla piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez. Orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen münferit

olarak piyasaya arz edilen Kanunun Ek-1 sayılı listesinde yer alan madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapılır ve geri kazanım katılım payı ödenir.

Örnek-1: (F) gerçek/tüzel kişisi yurt içinde ürettiği madeni yağları, yurt içerisinde otomobil üreten (G) gerçek/tüzel kişisine ilk dolun yağı olarak kullanılmak üzere vermektedir. Bu durumda; (F) gerçek/tüzel kişisi ilk dolun yağı olarak kullanılmak üzere (G) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(G) gerçek/tüzel kişisi, (F) gerçek/tüzel kişisinden ilk dolun yağı olarak kullanılmak üzere aldığı madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(F) gerçek/tüzel kişisi, (G) gerçek/tüzel kişisinin bayilerinde satışa/kullanıma sunulmak üzere verdiği diğer (ilk dolun yağı dışındaki) madeni yağları için ise geri kazanım katılım payı beyanı yapar ve geri kazanım katılım payı öder.

Örnek-2: Madeni yağ ithalatçısı olan (H) gerçek/tüzel kişisi, ithal ettiği madeni yağlar için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-3: (I) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak şartıyla madeni yağ ithal etmektedir. (I) gerçek/tüzel kişisinin hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği madeni yağı, başka bir madeni yağ üreticisi olan (J) gerçek/tüzel kişisine hammadde olarak kullanılmak üzere vermektedir. Bu durumda, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince;

(I) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(J) gerçek/tüzel kişisi ise (I) gerçek/tüzel kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.

Örnek-4: (K) gerçek/tüzel kişisi lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak şartıyla madeni yağ ithal etmektedir. (K) gerçek/tüzel kişisinin ithal ettiği madeni yağı, lastik üreten (L) gerçek/tüzel kişisi hammadde olarak kullanılmaktadır. Bu durumda, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin onaltıncı fıkrası gereğince; (K) gerçek/tüzel kişisi, lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak üzere (L) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(L) gerçek/tüzel kişisi, (K) gerçek/tüzel kişisinden hammadde kapsamında temin ettiği madeni yağ ile üreterek piyasaya sürdüğü lastikler için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.

Örnek-5: (M) gerçek/tüzel kişisi yurt içerisinde otomobil üreten (N) gerçek/tüzel kişisinin "yetkili ithalatçısı" olarak ithal ettiği madeni yağları ilk dolun yağı kapsamında tedarik etmektedir. Bu durumda; (M) gerçek/tüzel kişisi ilk dolun yağı olarak kullanılmak üzere (N) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için "tedarikçi/yetkili ithalatçı" vasfıyla geri kazanım katılım payı uygulamasından sorumlu değildir.

(N) gerçek/tüzel kişisi. (M) gerçek/tüzel kişisinden ilk dolun yağı olarak kullanılmak üzere aldığı madeni yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.

(4) Madeni yağ piyasaya süren işletmeler, piyasaya sürdükleri madeni yağları, başka bir üreticiden tedarik etmesi durumunda geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek-1: (O) gerçek/tüzel kişisi, (P) gerçek/tüzel kişisi için madeni yağ üretmektedir. (P) gerçek/tüzel kişisi, (O) gerçek/tüzel kişisine ürettirdiği madeni yağı kendi markasıyla piyasaya arz etmektedir. Bu durumda: (P) gerçek/tüzel kişisi kendi markası ile piyasaya arz ettiği madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.

(O) gerçek/tüzel kişisi, (P) gerçek/tüzel kişisi için ürettiği madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapmaz, geri kazanım katılım payı da ödemez. Ancak, (O) gerçek/tüzel kişisi, kendi markası ile/kendi adına üreterek piyasaya sürdüğü madeni yağlar için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, geri kazanım katılım payı öder.

b) Ürünlerin Tutar Hesaplamaları

(1) Ağırlık bazında geri kazanım katılım payı tutarı belirlenen madeni yağların ağırlığının hesaplanmasında, net ağırlığı dikkate alınır. Ambalaj vb. ağırlıklar ürün ağırlığına dâhil edilmez. Madeni yağların ambalajları için "1- Ambalajlar İçin Geri Kazanım Katılım Paylarının Belirlenmesi" başlığı altındaki hükümler geçerlidir.

(2) Madeni yağ olarak tanımlanan ürünlere, katkı maddeleri ilave edilmesi suretiyle üretime dahil edilerek elde edilen madeni yağın toplam ağırlığı üzerinden geri kazanım katılım payı tutarı tahsil edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİĞER HUSUSLAR

(1) Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda uygulamaları düzenlemek ve/veya uygulamaların yeknesaklığını sağlamak ve/veya uygulamaya ilişkin örnekler vermek sureti ile tereddütleri gidermek amacı ile yazılı olarak ve/veya Bakanlığın web sitesi üzerinden yapılacak duyurular ile düzenleyici / yönlendirici işlemlerde bulunabilir.

(2) Bakanlıkça veya yetkili denetim birimlerince, yükümlülük sahibi taraflardan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik ve bu Usul ve Esaslar kapsamındaki tüm bilgi ve belgeler talep edilebilir.

(3) Bakanlık / İl Müdürlükleri, plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması ve depozito uygulamaları da dâhil olmak üzere geri kazanım katılım payı uygulamaları kapsamında gerekli gördüğü her türlü veri ve bilgiyi, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istemeye yetkilidir. Geri kazanım katılım beyannamelerine yönelik Yeminli Mali Müşavirlere yaptırılacak inceletme ve / veya doğrulatma işlemleri ile bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırılacak inceletme işlemleri Bakanlıkça gerekli görülerek talep edilmesi halinde yaptırılarak Bakanlığa sunulur.

(4) Bu usul ve esaslar ile açıklanan hususlara aykırı fiil ve eylemler Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik hükümlerine aykırı fiil ve eylemler olarak değerlendirilir.

(5) Bu usul ve esaslar yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer ve Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik ile birlikte uygulanır.

(6) Bu usul ve esasları, Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

